

Hayatın en özel yılları, delikanlılık çağları... Çoğu zaman gündemin ilk sıralarında olmasa da listede her daim kendisine yer bulan bir kavram; Gençlik. Buradan birçok soru türetebiliriz, zira gençlik deyince ilk akla gelen, “ne olacak bu gençliğin hali” oluyor. Peki gençliğe dair ne yapılıyor ya da ne yapılmalı? İşte bu noktada konuyu çok uzatmadan direkt giriş yapalım. Ancak bir hususun da altını çizerek başlayalım. Burada “genç” derken kastımız toplumu oluşturan tüm gençler, sadece evde yetiştirdiğimiz evlat özelinden açıklamalar yapmıyoruz.

Dedik ya hep gündemdeydi gençliğin hali ve her kuşak bir önceki kuşak tarafından “kaybedilmiş gençlik” olarak nitelendirildi. İşin ilginç yanı bugün gençliği kurtarma hayalleri ile yanıp tutuşanlar için zamanında da kendilerinden önceki kuşaklar aynı endişeyi taşıyorlardı. Elbette burada kastımız geneli ifade etmekte, zira her dönem, kendi içerisinde dava şuuru olan genç kahramanlar oluşmasına imkân vermiştir. O halde öncelikle gençleri anlamak, onlar gibi düşünmeye çalışmak -ki çok imkânlı değil- gerekmektedir. Bunu tam olarak yapamayacağımıza göre o halde müsamaha alanını nispeten daha geniş tutmak gerek. Müsamahadan kastımız ise daha açık bir ifade ile karşılaştığımız her olaya bizim gibi tepki vermelerini beklememek mahiyetindedir. Kendi gençlik yıllarınızı düşünün biraz, aklınıza delikanlılık çağlarınızı getirin, daha iyi anlayacağınızdan eminiz.

Evet, müsamaha göstererek ancak belirli konularda tavizsiz, bazı değerlerin üzerinde hassasiyetle duran bir davranış metodu geliştirmek gerek. Her şeyden önce dava şuuru ile besleyebilmek gerek gençleri. İşte tam bu noktada birkaç hususa dikkat çekmek istiyoruz. Öncelikle ülkemizde uygulanan gençlik politikaları uzun yıllardır “gençlik sorunları” üzerine kurulu olup, gençleri sürekli sorunlu bir kitle olarak algılama hatasına düşülmektedir. İşin felsefesi bir yana gençliğe dair çözüm odaklı değil rehberlik odaklı bir mekanizmaya ihtiyaç vardır. Daha net bir ifade ile “gençlik çalıştayları”, “detaylı gençlik araştırmaları” gibi öncelikli fakat önem sırasında yarışamayacağı başka hususların varlığı aşikârdır. En mühimi ise bu çalışmalarını yorumlamaya ayrılan enerjinin önleyici faaliyetlere kanalize edilmesi zaruriyettir. Kıymetli Yazar Sedat Servet Hocaoğulları'nın çok güzel örneklediği gibi, gençlikle ilgili konularda tedavi merkezli değil, önleyici, koruyucu merkezli çalışmalar daha etkin sonuçlar alınmasına vesile olacaktır.

Peki ne yapmalıyız; yine lafı dolandırmadan yekten belirtelim. Konu “gençlik” olunca hızla gelişen teknolojinin, artan etkisi ile çevresel ve dış faktörlerin değerlendirme dışı kalması düşünülemez. Yine bu konunun sadece bir kurumu ya da bir kesimi ilgilendirmediği, hatta ilgilendirdiğini kabul etsek dahi, çözümü tek bir yerde aramanın çok makul olmayacağı ve dahası bu konunun toplumsal bir zihniyet devrimi ve işbirliği ile çalışılması gerektiğini bir kez daha vurgulayalım. Burada devlet kurumları, siyaset, sivil toplum, aileler, kısacası toplumun her kesimine ciddi ödevler düşmektedir. Ayrıca unutulmamalıdır ki, gençlik dediğimiz kavram sürekli sirkülasyonu olan geniş bir evreni içermekte olup, bu evren içerisinde farklı beslenme kaynakları olan gençlerin olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenledir ki, klişe bir ifade olan “herkesi kucaklama” mantığı neticesinde kollarınızın boş kalma ihtimalini düşünmek ve sadece bu nedenle bile hayal edilen gençliğe ulaşmak adına; kesin ve net çizgileri olan, onlara daha çok istifade edebilecekleri çoktan seçmeli alternatifler sunmak gerekmektedir.

Evet, nihayet hepimizin bildiği ve gün gibi ortada olan ancak ifade etmekten imtina ettiğimiz panzehiri açıklama zamanı geldi. Bizim temel hedefimiz “imanlı bir nesil” yetiştirmek olmalıdır. Zira bu haslet ile donatılmış bir nesil, ortada sorun bırakmayacak niteliğe haiz olmaya şimdiki durumdan çok daha yakın olacaktır. Dava şuuru edinmiş bir nesil bizim temel gayemiz, politikalarımızın belirleyicisi olmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, bu dünya, âhiretin tarlasıdır. Yani bu dünyada bir kimseye ikram edilen bütün nîmetler, aslında kişinin âhiret yurdunu kazanabilmesi için bir imtihan maksadıyla kendisine takdim edilmiştir. Âyet-i kerîmede ifâde buyrulduğu üzere de insan, kıyamet günü kendisine ihsân edilen bütün nîmetlerden hesaba çekilecektir. (Bkz. et-Tekâsür, 8) Bu sebeple de İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin buyurduğu gibi:

“Vakitlerin en şerefli olan gençlik çağını, en fazîletli ameller için harcamalıdır.”

Peki, en fazîletli ameller nelerdir?

Elbette Kur'ân-ı Kerîm'in ahlâkıyla ahlâklanmak ve Peygamber Efendimiz'in Sünnet-i Seniyye'si ile hemhâl olabilmektir. Zira Peygamber Efendimiz, örnek ve müstesnâ yaşayışıyla Kur'ân-ı Kerîm'in canlı bir tefsîri ve en güzel icrasıdır.

Mesela bir genç, her sabah uyandıığında kendisine şu soruları sormalı ve alacağı cevapların ne kadar Cenâb-ı Hakk'ın rızâsı istikâmetinde olduğunu düşünmelidir:

–Bu sabah hayat defterimi nasıl açtım? Bana yeni bir gün lûtfeden Rabbime şükredebildim mi?

–Bugün dilimi, boş ve lâubâlî konuşmalardan, yalan ve dedikodudan, gıybet ve münâkaşadan ve bir gönlü kırıp ona diken batırmaktan muhâfaza edebilecek miyim?

–Bugün, Yaratan'dan ötürü yaratılanlara şefkat, merhamet ve muhabbet nazarıyla bakabilecek miyim?

–Bugün Allâh'ın bana ihsân ettiği nîmetleri kimlerle ve ne kadar paylaşabileceğim? Zira Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyor:

“İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır.” (Beyhakî, Şuab, VI, 117)

–Bugün bir mü'mini sevindirmenin kalbî hazzını tadabilecek miyim? Bir kederliyi tesellî edip ona tebessüm ettirebilecek miyim? Bir gönül kazanabilecek miyim?

–Bugün hidâyete muhtaç insanlara dilimle, hâlimle ve kalbimle ne kadar yardım edebileceğim? Onlara emr bi'l-ma'rûf ve nehy ani'l-münker'de bulunup hidâyetleri için duâ edebileceğim miyim? Onlara hâlimle de bir “müslüman kimliği” sergileyebilecek miyim?

–Bugün Allah için bir dost kazanabilecek miyim? Kaç dostumla dostluğumu tazeleyebileceğim?

–Bugün şahsî kusur ve zaafarımdan kurtulmak için bir Hak dostuna başvurabilecek miyim?
Yine bugün bir Allah dostuyla veya sâlih insanlarla beraber olmaya gayret edebilecek miyim?
Bunun yanında fâsık ve fâcirlerle beraberlikten kalbimi koruma endişesi taşıyabilecek miyim?

–Bugün ilmimi artıran, irfânımı geliştiren herhangi bir hizmet veya faâliyet içinde bulunabilecek miyim?

–Bugün yediğimin, içtiğimin, giydiğimin helâl mi, şüpheli mi, haram mı olduğuna dikkat edebilecek miyim?

–Bugün bana Allâh'ın en büyük nîmeti olan Kur'ân-ı Kerîm'den kaç sayfa okuyacağım? Orada bana verilen mesajları tefekkür ederek mûcibince amel edebilecek miyim?

–Bugün bana kötülük yapan, sert ve kaba davranan bir kişiyi affedip ona ihsanda (iyilikte) bulunabilecek miyim?

Bütün bu sorulara sormaya engel bugünkü pragmatist/menfaatperest dünya, insanımızı menfaatlerin zebûnu bir hâle soktu. Bunun neticesinde mânevî hayat çöküntüye uğradı. Gönüller rûhî buhranlara sürüklendi. Fuhuş, alkol ve uyuşturucu iptilâsı topluma zehir serpmekte. Bütün bunların neticesinde intihar hadiseleri insanlık tarihinde görülmemiş bir dereceye ulaştı. Psikiyatrik rahatsızlığı olan hastalar çoğaldı. Bütün bunlar da hiç şüphesiz rûhî sefâletin apaçık bir göstergesi olarak görmeyi bilenler için yeterince ayandır.

Bütün bu buhranın içerisinde unutmayalım ki bizim âhireti îmâr etmek gibi ulvî bir gâyemiz vardır.

Velhâsıl dünyanın baharı her sene yeniden gelir. Lâkin ömrün baharı olan gençlik, aslâ geri dönmez. Eğer gençlik Kur'ân ve Sünnet muhtevâsında değerlendirilmezse, yarın elde sadece «âh ile vâh» kalır.

Mevlânâ Hazretleri ne güzel buyurmuştur:

“Ne mutlu o kişiye ki, gençlik günlerini ganimet bilir de kulluk borcunu öder. Yani dînî ve insanî vazifelerini yerine getirir. Bedeni sapasağlam iken, yüreğinde de, vücudunda da güç ve kuvvet varken kulluğunu îfâ etmek gayreti içinde olur.

Zira o gençlik çağı, yemyeşil, ter ü taze bir bağa benzer. Bol bol meyveler verir. İhtiyarlıkta beden, çorak toprak gibi gevşer, dökülür. Çorak bir tarla-dan da hiçbir vakit hoş bir bitki yetişmez.”

O zaman şimdi tekrar düşünme ve karar verme vaktidir. Sizi sizinle, vicdanınız ile baş başa bırakıyorum.